



Debreceni Művelődési Központ

Nagymacsi Községi Háza

Munkaterv 2019

Készítette: Pető Ibolya egységvezető

1. A NAGYMACSI KÖZÖSSÉGI HÁZ MŰKÖDÉSI TERÜLETÉNEK JELLEMZŐI

Nagymacs településrész Debrecen városközponti belterületétől a legtávolabb eső külterületébe ágyazott belterületi besorolású városrész, zsáktelepülés, fizikai szegregátum. Csak közúton, a 33-as számú főút felől a Balmazújváros felé vezető 3316 útról letérve közelíthető meg. A 108-as Debrecen–Füzesabony vasútvonal fut a városrész mellett, de a vonat a 2000-es évektől nem áll meg Nagymacson, helyette a 33 és 33E jelzésű helyi autóbuszjáratok járnak Debrecen – Nagymacs – Debrecen útvonalon, átlagban óránként egy járatpárral. Kerékpárút jelenleg nem érinti a városrészt és a tervezet szerint a Debrecen – Tiszafüred között épülő kerékpárút sem fogja.

Falusias megjelenésű, kizárólag magántulajdonú családi házas, nagy kerttel, gazdasági udvarokkal rendelkező városrész Nagymacs. 13 mindkét oldalán lakott utca alkotja, 337 lakóépülettel, melyeknek 6-8 %-a lakatlan. Az új osztáson épült új házakon kívül a régi épületek kisebb alapterületűek, vályogból építettek. A lakások 8,9 %-a legfeljebb egy szobás, 14,5 %-a komfort nélküli, félkomfortos vagy szükséglakás, 17,8 %-a pedig alacsony komfortfokozatú.

A 2011-es népszámlálás óta nincsenek frissebb adataink a városrészeiről. Összesen 1003 fő lakosa volt Nagymacson 2011-ben. Ez 10 %-os növekedést mutatott 2001-hez képest. A növekedés oka az újabb telekosztás 2000 körül. A korfa fiatalos, a lakosság 17,1 %-a 0-14 éves, 61,5 %-a 15-59 év közötti és 21,3 % a 60 év fölötti. A városi átlaggal összehasonlítva Nagymacson közel 4 %-kal több a gyermek, míg a 60+ korúak a városi átlaggal megegyezően vannak jelen.

Az iskolázottság mutatói jól tükrözik a mezőgazdasági hagyományokat. A lakosság mindössze 4,5 %-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel (Debrecen város 24%-ával szemben!) és **25,6%-uknak legfeljebb általános iskolai végzettsége van** (Debrecen esetében 20,8% ez az arány). **Az alacsony iskolázottság fiatalos korstruktúrával párosul, ami a hagyományokon túl azt jelzi, hogy az alacsony iskolázottság újratermeli önmagát.**

Az aktív korú lakosság 36,9%-a rendelkezik munkahellyel, 41,7%-uknak nincs munkahelye. A tartós munkanélküliek aránya 6,4%. Nagymacson a háztartások 35,4%-ban nincs egyetlen foglalkoztatott sem. Az inaktív népesség aránya 56,7%, ők azok, akiknek nincs kereső tevékenységük, de jövedelemmel rendelkeznek. Látható, hogy a nagymacsiak kisebb hányada vesz részt az elsődleges munkaerőpiacon és a jellemzően alacsonyabb képzettségi szintnek megfelelően többnyire alacsony presztízsű, alacsony jövedelmet jelentő munkát végeznek.

Előre nem látható változást hozhat a városrész életébe és hosszú távon talán a lakosság összetételébe is a BMW gyár idetelepülése. 2018. július 31-én sajtótájékoztatón jelentették be, hogy a BMW a Kismacs – Nagymacs közötti szántóföldön, zöldmezős beruházásban gyárat létesít, ahol várhatóan 2023-ban indul be a termelés. 2019-ben folytatódik a német **BMW autógyár** beruházás előkészítő munkálata, információnk szerint régészeti feltárással, talajletermeléssel, közműépítéssel.

Nagymacson jelenleg az alábbi szolgáltatások érhetőek el: felnőtt és gyermek házi orvos; egy élelmiszer és háztartási bolt; egy kocsmá; egy részmunkaidős női fodrász vállalkozó. A református egyháznak egy kis gyülekezeti háza van. A lelkész mindhárom külterületi városrészben szolgál. 1982-ben bezárt a helyi óvoda, 2017-ben az általános iskola. Óvodába a

7 km-re lévő Kismacsra különjáratú autóbusz viszi a gyermekeket, az általános iskolások menetrend szerinti autóbuszjáratával utaznak, tanítási napokon reggel 6.40-kor indulnak és 17.15-re érnek vissza. A tanulók autóbuszbérletét a tankerület biztosítja. Két újabb építésű lakóotthon van a település szélén, 10-14 fős létszámmal. Az iskolabezárás legnagyobb vesztesei ezek a gyerekek. Gyakran csellengenek, nem mennek iskolába.

A Nagymacs szociális város rehabilitációs projekt eredményeként **2013. október 25-én adták át a Nagymacsi Közösségi Házat**, mely jelenleg az egyetlen önkormányzati fenntartású intézmény, a közösségi művelődés színtere, több közösségnek biztosít helyet. A városrészben 2018 végén 2 civil szervezet működött stabilan: Nostalgie Hajnalcsillag Egyesület és a Nagymacsi közösségfejlesztő csoport. A korábban a városrészben 4 fővel működő Polgárőr Egyesület a Cívis Városért helyi csoportja 2018. év végére 3 főre csökkent és támogatás hiányában működésük esetlegessé vált.

2014 márciusában a Méliusz Könyvtárral együttműködve kialakítottuk a **Nagymacsi Könyvtár Pontot** a Nagymacsi Közösségi Házban, amely könyvtári alapszolgáltatást nyújt, s emellett e-Magyarország Pontként, majd 2018-tól Digitális Jólét Pontként is működik. A könyvkölcsönzés és helyben olvasható napi- és hetilapok, magazinok mellett ingyenes internet használatra, nyomtatásra, fénymásolásra, valamint különböző okos eszközök használatára is lehetőség van.

2017-ben indult, 2018-ban teljessé vált ki és 2019. június 30-ával zárul a **TOP-6.9.1-15-DE1-2016-00001 azonosító számú „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok megvalósítása Debrecen-Nagymacs városrészben” Európai Unió projekt 5 szervezet megvalósításában.**

2019-re tervezett tevékenységek:

- Csütörtöki csevegő program – DMK
- Macsi kert - közösségi kert program – DMK
- Egészségvédelmi előadások – Héra Egyesület
- Szociális munka, családsegítés – Héra Egyesület
- Helytörténeti klub – Méliusz Könyvtár
- Zenebarátok program – Méliusz Könyvtár
- Információkeresés program – Méliusz Könyvtár
- Hatósági szolgáltatások tanácsadó pont – EDC-Debrecen NKft.

A közösségi ház feladata a Nagymacsion élők közösségi aktivitásának erősítése; a helyi lakosok élethelyzete és igénye mentén szabadidős tevékenységek, kulturális programok és szolgáltatások szervezése a helyi lakosok bevonásával, a helyi lakosok számára; helyi közösségek, klubok alakulásának segítése, tevékenységük támogatása.

Jó együttműködő kapcsolatot alakítottunk ki a helyben működő szervezetekkel: a Debreceni Polgárőr Egyesület a Cívis Városért helyi csoportjával, a Kertségi Rendőrőrs józsa körzeti megbízottaival, a Héra Egyesülettel, a Méliusz Juhász Péter Könyvtárral és a Debrecen-Ondód-Macsi Református Gyülekezettel.

A városrész önkormányzati képviselője Hernádi Zoltán, aki rendszeresen részt vesz a nagyrendezvényeinken.

A **Nosztalgia Hajnalcsillag Egyesület** az egyetlen bejegyzett civil szervezet a városrészben. A rendezvények tervezésében, megvalósításában legfőbb együttműködő partnerünk a **Nagymacsi közösségfejlesztők csoport**. A helyi, túlnyomóan informális és iskolai közösségi szolgálatos önkénteseknek köszönhetően rendezvényeink színvonalasak, és a helyi lakosok aktivitásán alapulnak.

2. MŰKÖDÉSI KÖRÜLMÉNYEK 2019-BEN

2.1. Személyi feltételeink

A Nagymacsi Községi Házban az intézményi feladatokat **1 fő szakalkalmazott** (8 órában) és **1 fő kisegítő alkalmazott takarító** (8 órában) látja el.

1 fő teljes munkaidős, helyben élő közmunkás segíti a működtetési feladatokat. Elsősorban parkgondozás, hólapátolás, kemencefűtés (alkalmanként), helyiségek berendezése, szabadtéri rendezvényeknél rakodás, berendezés.

A Nagymacsi Könyvtár Pont könyvtárosi és Digitális Jólét Pont feladatait a Méliusz Juhász Péter Könyvtár által foglalkoztatott 1 fő helyben élő kulturális közfoglalkoztatott látja el.

A 2019-ben is fogadunk egyetemi hallgató gyakornokokat, 50 órás iskolai közösségi szolgálatot teljesítő helyben élő diákokat, önkénteseket.

2.2. Épület és tárgyi feltételeink

A közösségi ház földszintes, magas tetős kialakítású, akadálymentes épület, amelynek bejárata a Kastélykert utca felől van. Az 54 m²-es előtér kiállítóhelyként és agóra térként is használható. Az előtér biztosítja az összeköttetést a többi helyiséggel. Ebben a térben indult el 2018-ban a *MacsiCafé*, közösségi kávézó, melyet önkéntesek működtetnek, egyenlőre a hét egy napján. Találkozási, beszélgetési pontként indult a *MacsiCafé*, 2019. év feladata, hogy bővüljenek a közösségi kávézóban zajló tevékenységek.

Az előtérből nyílik két 20 m²-es, többcélú, kisebb létszámú közösségi és egyéb programok, képzések megtartására alkalmas klubszoba, melyek közül az egyik PC teremként is funkcionál, a másik a Nagymacsi Könyvtár Pontnak ad helyet. Az épület hátsó felében található a 176 m²-es többcélú nagyterem (rendezvényterem), amely nagyobb rendezvények, események lebonyolítására alkalmas. Alapesetben a mobilszínpad mellett 120 szék helyezhető el benne. A terem dekorációját 2019-ben meg szeretnénk újítani. A nagyteremnek közvetlen kertkapcsolata van, 4 kijárata fapadlójú teraszokra és azokon át az udvarra nyílik. A közösségi házhoz kerítéssel körbezárt, a ház felől fedett nézősorral is ellátott sportudvar tartozik. Aszfaltburkolatú sportpályáján focikapu és streetball-palánk van. A sportudvar mellett - a telken belül - 26 gépkocsiparkoló (ebből 1 akadálymentes) létesült.

A közösségi ház külső részének fejlesztése időszerűvé vált, a kipusztult fák pótlása szükséges. 2018-ban Debrecen város főkertészét hívtuk segítségül az udvaron/terazon átsüvítő szél mérséklésében. A tervek elkészültek, az északi oldalra szélfogó fasor, cserjesor és szőlő fák telepítésére. A megvalósítás Debrecen város költségvetésétől függ.

Esős időben nagy segítség lenne, a kemencénél nagyobb tetőrész, és ehhez közel ülőalkalmatosság.

Szükséges a közösségi ház udvarán lévő faburkolat állagmegóvása (félolaj + lazúr), valamint egy, a bejárati kapu melletti nagy hirdetőtábla kihelyezése. A terasz árnyékoló-rendszer kiépítésével válna használhatóvá. 2019-ben közösségi finanszírozással és a városi főkertész segítségével lépéseket teszünk a teraszárnyékoló kialakítására.

3. FELADATAINK ÉS CÉLJAINK 2019-BEN

3.1. Szakmai munka színvonalának emelése

A Községi Ház szakmai munkatársa részt vesz továbbképzéseken, konferenciákon, tanácskozásokon, közösségfejlesztő nyári egyetemen, látóutakon; közösségi művelődés, közösségfejlesztés szakirodalmat tanulmányoz szakmai munkája fejlesztése érdekében.

3.2. Új kisközösségek alakulásának támogatása, a meglévő közösségek tevékenységének szakmai támogatása

A művelődő közösségekkel való együttműködés az egyik legfontosabb szakmai munka. A művelődő közösségek a helyi közösségi kultúra, a helyi társadalom emberi kapcsolatainak építői, fenntartói, a szolidáris társadalom felé vezetnek. A városrészben a legaktívabb a nyugdíjas korosztály, számukra nyújt szabadidős elfoglaltságot, közösségi élményt a Nosztalgia Hajnalsillag Nyugdíjas Klub, mely szervezettel szoros és kölcsönös az együttműködésünk. Ezt a jövőben is fenn kívánjuk tartani, és mindent megteszünk új művelődő közösségek létrejöttéért.

A 2017. november-decemberében lekérdezett és 2018-ra elkészített tankatalógus eredményeként a közös érdeklődés mentén kiscsoportos **tanulóköröket** szervezünk, kézimunka, sütés-főzés, kertészkedés témákban.

Fenntartjuk a szabad sportolási lehetőséget szerda esténként a Községi Házban. Továbbra is lehetőség nyílik asztaliteniszre és különböző tornákra, táncokra, vagy jógára. Ez erősen a helyi lakosság aktivitására épülő, közösségépítő forma.

Gyermekek és fiatalok részvételével focikupákat hirdetünk. Hosszabb távban gondolkodunk, keressük a lehetőséget a minőségi pályán való **futballozás** megteremtésére Nagymacson.

3.3. A közösségek bevonása a Községi Ház működtetésébe

Célunk a Nagymacsi Községi Ház működésébe tudatosan bevonni a helyi aktív magot és a helyi civil szervezeteket, a közösségi működés, az intézmény társadalmiasítása felé haladni.

3.4. Községi munka erősítése

Erősítjük a Nagymacsi Községi Ház közösségi funkcióját, a közösséghez való tartozás alapélményének elmélyítését, és ösztönözzük a helyi lakosokat az aktív, cselekvő részvételre a helyi problémák megoldásában. A közösségi ház szolgáltatásainak, rendezvényeinek fejlesztéséhez a közösségi tervezés módszerét alkalmazzuk.

3.5. Közösségi rendezvények megújítása, újak kezdeményezése

Célunk a hagyományteremtés, a hely rangjának emelése, az identitás erősítése. Ennek érdekében szervezünk:

- nagyrendezvényeket (Nagymacsi Farsang, Nagymacsi Kenyérünnep és Értéknep, Nagymacsi Szüret és Puliszkapanap,
- családi rendezvényeket (Nagymacsi Gyereknep, Nagymacsi őszi köszöntő, Adventi Családi Délután)
- ünnepekhez kapcsolódó rendezvényeket (Nagymacsi Virágvasárnap, Adventi gyertyagyújtások)
- közösségi ünnepek (A Föld napja, Nagymacsi piknik, Kihívás napja)

3.6. Szórakoztató alkalmak szervezése

Az év folyamán 4 alkalommal bált szervezünk (farsangi bál, tavaszköszöntő bál, kenyérünnepi bál, puliszkabál).

3.7. Környezetvédelem, városrész-szépítés

Célunk a helyi közösség figyelmét a környezetvédelem, a településszépítés felé mozdítani. Ennek érdekében szervezzük városrész-szépítő akciót a Föld napján, megszervezzük a játszótér szélére ültetett cserjesor gondozását, virágosítási programot hirdetünk, a Macsi kert – közösségi kert program keretében a környezetet védő gazdálkodást népszerűsítjük.

3.8. Önkéntesség, iskolai közösségi szolgálat

Fokozott figyelmet fordítunk az önkéntességre, elsősorban az informális önkéntességre. Iskolai közösségi szolgálatra fogadunk középiskolás diákokat, akiket bevonunk nagyrendezvényeink megvalósításába és új szolgáltatások szervezésébe. Szakmai támogatást nyújtunk egy szolidaritáson alapuló önkéntes segítő csoport lehetséges kialakulásához.

3.9. TOP-6.9.1-15-DE1-2016-00001 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok megvalósítása Debrecen-Nagymacs városrészén”

2017-ben indult a projekt, mely 5 szervezet együttműködésében valósul meg a Nagymacsi Közösségi Házban. A Debreceni Művelődési Központ Nagymacsi Közösségi Háza feladata ebben az évben: egyrészt segíteni, támogatni a megvalósító partnerek tevékenységét résztvevők toborzásával és a technikai háttér biztosításával, másrészt saját projektelemeket kell megvalósítani, melyek a Csütörtöki csevegő program 2019. február végéig és a Macsi kert - közösségi kert program 2019. június végéig.

3.10. Helyi nyilvánosság megteremtése

Helyet biztosítunk képviselői fogadóóráknak, lakossági fórumoknak, lakossági kezdeményezéseknek, helyi híreknek. Helyi hirdetések megjelentetésére nyújtunk lehetőséget a közösségi ház hirdetőfelületén. Helyi információk kiadványt jelentetünk meg, a Nagymacsi Közösségi Ház Facebook oldalt gondozzuk.

3.11. Egészséges életmód

A Nostalgia Hajnalcsillag Nyugdíjas Klub keretében időskori egészségügyi prevenciók ismeretterjesztő előadásokat szervezünk. Együttműködünk a Héra Egyesülettel, a TOP-6.9.1 projekt keretében szervezett egészséges életmódhoz kapcsolódó előadássorozatban.

3.12. Minősített Közművelődési Intézmény Cím

A DMK Minősített Közművelődési Intézmény Címnek megfelelően, tevékenységünket a vállalt minőségbiztosítási rendszer szerint végezzük.

3.13. Bevételi előirányzat, a pénzügyi és adminisztratív kötelezettségek teljesítése

Nyitottak vagyunk és szeretettel fogadjuk azokat a magánszemélyeket, vállalkozókat, akik kibérlik helyiségünket családi eseményekre, oktatási tevékenységre, árusításokra.

Együttműködő partnereink:

- Debrecen-Ondód-Macsi Református Egyházközség;
- Nostalgia Hajnalcsillag Egyesület;
- Nagymacsi közösségfejlesztő csoport;
- Civis Szociális Étkezési Központ;
- Kertségi Rendőrőrs;
- Debreceni Polgárőr Egyesület a Cívus Városért nagymacsi csoportja;
- Méliusz Juhász Péter Könyvtár;
- Héra Egyesület;
- EDC Debrecen Nonprofit Kft.;
- Csokonai Nemzeti Színház.

Szolgáltatások a Nagymacsi Közösségi Házban:

- információnyújtás városi kulturális programokról
- információnyújtás közösségi és civil ügyekről
- hatósági szolgáltatás tanácsadó pont
- közbiztonsági tanácsadás, képviselői fogadóóra
- közösségi kávézó – agóra
- ingyenes, korlátlan internet hozzáférés, WIFI
- helyiségek bérbeadása
- könyv csere-bere
- népkönyha
- könyvtár pont – Digitális Jólét Pont
- PC klub – szabad internetezés
- sportolási lehetőségek